

Előfizetési díjak:
egész évre 4 frt, fél évre 2 frt; községi jegyzőknek és tanítóknak egész évre 3 frt.
Magán hirdetések díja:
Háromszor hasábozott garmond sorért 5 kr; helyegdíj minden beiktatásért 30 kr.
Hivatalos hirdetések díja:
Egyszeri közlésért tekintet nélkül a szöveg nagyságára, helyegdíjjal, nyugtá-bélyeggel és támlappal együtt 3 frt.
Nyitási soronként 30 kr.
többszöri hirdetésnél led-vezmények nyújtatnak.

SZILÁGY-SOMLYÓ

TÁRSADALMI HETILAP.

Megjelenik minden csütörtökön.

A lap szellemi részét illető levelek a szerkesztőséghez, pénz küldemények és hirdetések a kiadónak/hoz címezendők.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Bérmintelen levelek csak ismert kéztől fogadhatók el.

A borhamisítások.

Napról-napra hallunk és olvasunk újabb borhamisítási esetekről. Egyszer Pécsről, máskor Erdélyből, harmadszor Tokaj-Hegyalja vidékéről, majd a Balaton mellől és a Muraközéből hírlik, hogy elítéltek itt is, ott is egy-egy borhamisító nagykereskedőt.

A most kiadott borvizsgálati kimutatásból kitűnik, hogy az elmúlt év első felében 138 féltől származó 495-féle borminta közül 191 minta hamisított volt. Hamisítottak pedig minden elképzelhető módon, vízzel, szeszszel, szőlőcukorral, borseprővel, gliczerinnel, szalicilsavval, fuchsinnal, keményítő-cukorral, sacharinnal, kén-savval, sőt 21 esetben teljesen mesterségesen állítottak elő bort, anélkül, hogy az még csak szőlőbogyó közelében is lett volna, amiből nyilvánvaló, hogy a visszaélés e téren általános.

Régi igazság, hogy minden visszaélés csak addig tart, míg türethetlenné nem válik. Elmondhatjuk ezt a borhamisításokra is. Hiszen tudja azt mindenki, hogy a borkereskedők kutja állandó tréfák czéltáblája volt az első szüret óta és pedig nemcsak hazánkban, hanem minden bortermelő országban. Ez, amíg tréfa volt, még csak megjárta. Most azonban, midőn a phylloxera következtében szőlőink elpusztultak, borkereskedőink pinczéi pedig mégis újból és újból megteltek borokkal, mint a bibliai olajos korsó, a gyanu egyre hangosabban zugott és az eredmények igazolták a gyanut.

Im már kétszertelen, hogy a magyar borkereskedő osztály nevezetes része a bortörvény megkerülésével nemcsak magának csinált jogtalan hasznot, ha-

nem mesterségesen és törvényellenes módon gyártván a bort, ez által lenyomták a természetes bor árát és kárt okoztak a bortermelőnek is.

A magyar bortermelőnek tehát nemcsak hogy meg kellett küzdenie az olasz bor-vám leszállítása következtében ide beözönlő olcsó és nagy-mennyiségű olasz borral, hanem még a kutyvasztott borok tisztességtelen versenyét is el kellett viselnie, ami bizony nem igazság és csak természetes, hogy, mint minden, ami nem igazság, megbosszulja magát.

A borkereskedők bámulva mérlegelik a szigorú ítéleteket, melyekkel a leleplezett borhamisításokat sújtották. Hja bizony, a magyar törvény nagyon szigorú; szigorubb, mint bármely más állam törvénye. De hát ez így helyes. Megengedjük, hogy üzleti szempontból időlegesen káros lehet a borkereskedelmet szigorubb korlátok közé vetni nálunk, miut amilyenek között akár Franciaországban, akár Németországban, Olasz- vagy Spanyolországban van. De bármint legyen is, törvényt, ameddig törvény, respektálni tartozik mindenki, és így a borkereskedő is.

Felhangzik most a panasz, hogy a sok hamisítás miatt a virágzó magyar borkereskedés elveszti hitelét, az üzlet pang, és pedig úgy a külföldön, mint bent a hazában, sőt hogy a gyanuval eltelt közönség le is mond a borivásról. És ennek az utóbbi körülménynek meg is van a maga oka. Ugyanis, bárhova menjük manapság vendéglőbe, vagy kocsimába, élvezhetetlen bort kapunk méregdrága áron; 45—50 krajczáron alul sehol sem kapunk asztali bort, a jobbfejta

pedig literenként 60 kr. és 1 forint. Hallatlan magas árak ezek és hozzá járul még az, hogy a vendéglői borok $\frac{8}{10}$ -ed része olasz borral pancsolt, vagy hamisított bor. Mert nagy hiba volna azt hinni, hogy csak a magyar kereskedő hamisít. Hamisít már az olasz termelő és kereskedő, de még inkább hamisít a vendéglős — mindig tisztelet a kivételnek — ki, mint látjuk, 12—14—16 kros törkölyborokat vesz és azt 45—50 krajczáron méri ki. Ez a kapzsiság meg is bosszolja magát, mert ma már vendéglőben alig iszik valaki bort, míg ha jó és olcsó bort mérnének vendéglőseink, a nagy fogyasztás pótolná a kevesebb hasznot.

Mindaddig tehát, míg a vendéglősök visszaélnak a bor árával és minőségével, igen helyesen cselekszik a közönség, ha sztrájkol és nem iszik bort, vagy pedig ha drágább, de megbízható forrásokat keres fel, hogy egészséggel ne fizesse meg a hamisított bort.

Az államhatalomnak sincs más teendője, mint szigorúan üldözni a hamisító borkereskedőket. Nem látjuk be, hogy ha a többi kereskedői ágakban boldogulnak a szolid és tisztességes kereskedői elvek szerint, miért ne boldogulhatna a borkereskedő is tisztességes uton, hamisítás nélkül.

Utoljára is a magyar bor kitűnő minősége sokkal ismertebb és ezen borra a világkereskedelemben sokkal nagyobb szükség van, semhogy azt a felmerült és sajnos, elég nagyszámú hamisítások kizárhatnák a forgalomból. A hamisító borkereskedő czégek meg fognak inogni, nagy részök talán össze is dől, megsemmisül, de a kri-

zis tisztítani fogja a viszonyokat. A kidőltek helyét új és modern czégek foglalják el, míg a szolid kereskedők, ha egy ideig szenvednek is, megtartják pozíciójukat és tovább is becsülettel fogják szolgálni a magyar bortermelés érdekeit.

De legjobban szolgálnák a magyar bortermelőket saját érdekeiket, ha a hamisított pancsokkal seftelő borkereskedőknek és gyalázatos kutyvalékokat elárúsító vendéglősöknek üzelmait behunyt szemmel nem néznék, hanem a följelentéseket minden kimélet nélkül megtennék.

Az egyszer szent igaz, hogy vármegyénk még nem tudott annyira menni, hogy szeptember óta a nagy nehezen elkészült ugyancsak hiányos borellenőrzési szabályrendeletet a miniszteriumhoz megerősítés végett legalább fölterjessze, — de bizunk az újabban kibocsátott miniszteri rendeletben, mely a borellenőrző bizottságoknak minden esetben felelősségi jogot biztosít, — s bizunk közigazgatási tisztviselőink és a borellenőrzési bizottsági tagjaink erélyességében, hogy ez irányban való föllépésünket biztos siker fogja koronázni.

A nyilvánosság s ennek legfőbb közege a sajtó volt ezen kérdésben is az a minden zárt kinyitó büvös kulcs, mely az Engel-féle visszaéléseknek nyitjára vezetett.

Mi tudjuk s meg fogjuk ez irányban is tenni kötelességünket, pártolni fogunk minden olyan tisztességes mozgalmat, mely a borhamisító és hamis bor áruló szédelgőknek üzelmait leleplezni van hivatva.

A bortermelő és borfogyasztó közönségtől függ, hogy felajánlott köz-

A „Szilágy-Somlyó” Tárcája.

Gyász.

Ó sejtik-e a fák, a rétek,
A zugó lombu rengeteg,
Hogyha elszáll a nyár virága,
A levelek lepergenek!

S ha sejtik, mért zöldelnek akkor,
Mért nem gyászolnak szüntelen,
És mért nincs köny minden virágon,
Minden parányi levelen?

Pásztor Árpád.

A leghatalmasabb.

— Feleki Sándor fordítása. —

Kemény a vasércz, ám győzi a tűz,
A tűz is erős, de eloltja a víz,
Az erős vizet is felszívja a nap,
De legyőri a felhő a napsugarat,
A felhő is erős, de elűzi a szél,
S enged a vihar, sziklára ha ér.
Az erős sziklán meg a férfi az ur,
De legyőzi a gond, lelkebe' ha dul.

Hatalmas a gond, s bort sejtve szalad,
S az erős bor ellilán az álom alatt.
Bármerre tekintek, csak szinleg erő,
Mindent csakis egy győz, s ez az egy,
ez a — nő.

Ebers György.

A fénysugár honából.

Egy csöpp mocsárvizet néztem a multkor mikroszkóppal. A kezdetleges, zöld növényzet sűrűjében három fehér, átlátszó testű sodróállatka uszkált. Egészen kényelmesen elfértek abban az egy víz-csöppben, a melyet két üveglemez közé helyeztem. A nyugalom nem sokáig tartott. Az állatkák találkoztak egymással és kettő közülök harcba keveredett. Mily dühösen rontottak egymásnak ezek a mikroszkopikus teremtmények! Az ádáz küzdelem nem sokáig tartott; kevés idő múlva már csak két sodróállatka uszkált a moszat között. A harmadikat fölfalták. Egy hét múlva abban a vízcsöppben már hemzsegett az élet. Nyílsebességgel surrantak ide-oda ezek a legkisebb lények, itt-ott megmozdultak a vízi növények, a mint egy-egy uszó állatka közöttük elhaladt. Igen, minden vízcsöpp egy egész világ! A merre az ember csak pillant, mindenütt élet pezseg, épp úgy, mint a föld felületén, ugyanazok a küzdelmek, ugyanazok a vágyak, ugyanazok a sóhajok. A kutató emberi elme, segítve hatalmas műszerektől, behatol a természet mélyébe. A kicsiny

világokat már szinte teljesen ismerjük, most a nagyokra, a hatalmasokra kerül a sor.

A jövő századot első sorban a tudományos törekvések fogják jellemezni. Azok a nagy fölfedezések, a miket kiváló, ragyogó elméknek köszönhetünk, lassanként majd közkinccsé fognak válni. Az emberek meg fogják ismerni a nagy természeti átalakulásokat, meg fogják érteni a végtelenség fenséges fogalmát. Sokat tudunk immár ma is, a mi még nem ment át a köztudatba, hanem csak kevés embernek, tudósoknak a szellemi tulajdona. Ez meg fog változni. A huszadik század egészen a jövő tudományáé, a természettudományé lesz. És ezeknek az ismereteknek a terjedésével szélesebb lesz a szellemi szemhatár, nagyobb lesz a lelki nyugalom. Az irodalmi, művészeti vagy politikai viták ritkábbak lesznek majd és megszűnik az a barbár szenvedély, a harc és a küzdelem utáni vágy... Az emberi szellem sok lehetetlennek látszó problémát tudott megoldani. Ha a csillagok milliőit szemléljük, a legnagyobb messze látóval sem leszünk képesek mást megpillantani, mint egy picit, fénylő pontot, a minek látszólag nincsen sem hosszúsága, sem vastagsága.

Hatalmas, husz-harmincz méteres teleszkópok sem képesek ezeket az égi testeket közelebb hozni a mérhetetlen távolból, de a szinképelemző műszer segítségével meg tudjuk mondani, hogy azok a valóságban mind óriási égő napok, a mik több milliósorta nagyobbak lakóhelyünkénél a földnél. Egy gyöngye fénysu-

gár, melyet keskeny nyíláson keresztül bocsátunk egy hasábalakra csiszolt üvegen át, megmondja nekünk, nemcsak azt, hogy a napoknak ez a sokasága fejlődésének kezdetleges stádiumában van-e, vagy pedig, hogy kihalófélben levő napok-e, hanem azt is, hogy milyen elemekből alkotvák, honnan jönnek, merre mennek, egyedül, vagy pedig párosával, hármával indulnak-e azon az ösmeretlen ösvényen, melyet az örökkévalóság jelölt meg nekik.

Legújabb időben a fényírás segítségével jött a szinképelemzés tudományának, mely ezzel hatalmas lendületet vett. Sok ezer számra veszik föl a csillagok szinképét és ez által mind mélyebbre hatolnak be a nagymindenség titkaiba, megismerve a fénylő, tüzes napok természeti sajátságait, mozgásának irányát. Most persze csak annyit tudunk, hogy csillagok rohannak felénk, iramodnak tőlünk másodpercenként több ezer méter sebességgel, míg a nap magával ragadva a földet és többi bolygót, a Herkules csillagképe felé rohan órai ötvennégyezer kilométernyi sebességgel. Nagy káosz előttünk az egész, senki sem ismeri ki magát a világegyetem nagy és általános mozgásában, senki sem ösmeri a törvényeit. Ezt a nagy problémát majd valami jövő századbéli nagy lángész, egy jövőendőbeli Newton, vagy Laplace fogja megoldani, ha fölhasználja azt az óriás fotografiai anyagot, mit a tizenkilencedik század utolsó két évtizede nyújtott.

De nézzünk csak meg közelebbről egy ilyen fényképet. Azt, a mely előttem

remüködésünket akarja-e figyelembe venni, avagy továbbra is tétlenül nézi, miként csapják be drága áron kimért lötyedékekkel, s hogy adnak neki pénzéért egészségrontó kotyvalékokat?

B.

Gazdasági közlemények.

A talaj okszerű megmunkálására vonatkozó szabályok.

A talaj okszerű megmunkálása képezi leghatalmasabb eszközét a gazdaság fejlődésének. Okszerű megmunkálás alatt talajunk olyan állapotba való hozását értjük, melynél fogva az a kultúrákények termelésére a legalkalmasabb, azoknak fejlődését a legjobban biztosítja. Az okszerű megmunkálás pedig áll a szántások, boronálások és hengerezések helyes keresztviteléből s a különböző trágyaanyagok helyes alkalmazásából. Ezekről óhajtunk alábbiakban szólni, tudván azt, hogy jó tanácsainkat szívesen veszi minden gazda. Kezdjük tehát a szántáson. Sokan a szántás tulajdonképeni célját nem is ismerik. Tudják azt is, hogy a talajt meg kell porhanyítani, de hogy miért, azzal tisztában nincsenek. Felsoroljuk ez okból ama czélok, melyek a szántással karöltve járnak. Képezheti a szántás célját a gyomnak kevesbitése, a trágyának alátakarása, a szántóföldnek a vetőmag befogadására való alkalmassá tétele, a nedvesség konzerválása, stb. E különböző czélok szerint a szántás kivitele is különböző. Ha a gyom kevesbités és trágya alátakarás képezi célunkat, akkor a szántásnak sekélynek kell lenni, mert 1) a szerves anyagoknak felbomlása csak ekkor mehet végbe tökéletesen, — 2) ezzel gátolhatjuk meg az altalaj-víznek gyorsabb elpárolgását, — 3) ez által szaporíthatjuk talajunkat kész, felvehető növényi tápanyagokkal.

Ha szántóföldünket a vetőmag befogadására akarjuk alkalmassá tenni, akkor középnyílen kell szántani, mert e szántással készíthetünk oly magházakat, melyek a vetőmag legkedvezőbb alátakarását lehetővé teszik. S végül ha a nedvességet akarjuk konzerválni, talajunkat a téli fagy porhanyító hatásának óhajtjuk kitenni s a termelésben nyersebb találréteget is beakarunk vonni, akkor mélyen szántunk. Egy további szabály a szántásnál az, hogy ismételjük azt mindannyiszor, ahányszor a talaj valamely szántás után megeredt és az ismétlésnél szántásnak lehetőleg más irányt adjunk.

A boronálásnak célját a talaj felület aprítása, egyengetése és tisztítása képezi s e czélok csak akkor érhetjük el, ha talajunk a nyirkosságnak egy bi-

zonyos kedvező fokával bír. Ha talajunk nagyon száraz, akkor a hatás kevés, ha pedig nagyon nedves, akkor a hatás rossz, mert az állatok a földet összetiporják, és ez által a levegőnek a talajba való férkőzését gátolják. A boronálás iránya lehetőleg ellentétes legyen a szántásával. A hengerezés célját a talaj összetömitése képezi, miáltal előmozdítjuk a víznek az alsóbb rétegekből a felsőbb rétegekbe való felszivárgását. De a henger egyúttal a rőgek elapítására is szolgál. Hogy a czélokat tökéletesen érhesük el, a talaj nyirkossági állapotát kell figyelembe vennünk ugyanazon okból kifolyólag, mint a boronálásnál.

A mi végül a trágyázás kérdését, illetve annak helyes alkalmazását illeti, itt nem annyira az istálló trágyáról óhajtunk szólni, mert hiszen annak alkalmazását minden gazda tudja; hanem említést akarunk tenni a műtrágyákról, mint a mely trágya mindinkább elterjedtebbé kezd válni, de sok helyen nem a legjobb eredménnyel, mert nem tudják, nem ismerik annak hatását s az azzal való bánásmódot. Tulajdonképen három oly műtrágyánk van, melyről azt mondhatjuk, hogy általános keresletnek örvend, t. i. a chilisalétrom, a szuperfoszfát és a kálisók. A chilisalétrom légenyidus trágya s használható kitűnő sikerrel bármint növénynél akkor, ha azok fejlődésében hátramaradást észlelünk. Kat. holdanként 40—55 kgot kell belőle elszórunk fejtrágyaként oly időben, midőn esőre van kilátásunk. A szuperfoszfát foszforsavdus trágya s különös sikerrel alkalmazható gabonaféléknél, pl. buza, rozs, árpánál, továbbá tengerinél, burgonyánál, cukor és takarmányrépánál. Használata a termeléseknek ugy mennyiségére, mint minőségére nézve előnyös. A holdankénti termés-többség 120 kg. szuperfoszfát elhitésevel gabonaféléknél 2—3 hektoliter, répaféléknél 30—40 mjm. Összel kell kiszórni őszi vetemények alá, tavasszal tavaszi vetemények alá; mindkét esetben a vető szántás előtt, úgy hogy a vető szántással a talajba bekebeleztessek. A kálisók már ritkábban használtak, mint a chilisalétrom, vagy a szuperfoszfát; nem azért, mintha hatástalanok lennének, hanem mert talajaink kaliban a legtöbb esetben nem szűkölködnek. Mindazon által homoktalajokon, továbbá tözegek réteken elszórásuk igen ajánlható. Az elhitést idejéről akár az őszt, akár a tavaszt választhatjuk.

Különfélék.

— **Esküvő.** Dr. Kaizler György vármegyénk alispánja szombaton délelőtt esküdt örök hűséget néhai Kiszely Tibor volt kuriai bíró leányának, Andreának.

fekszik, Henri Deslandes vette föl a párisi csillagvizsgáló intézetben. Mondanom sem kell, hogy szokatlanul ügyes munka. Hosszu, csillogó fehér szalagot ábrázol, a mit helyenkint számtalan vastagabb-vekonyabb fekete vonal szakít meg.

Az ember szinte azt hinné, hogy egy sor ezüstkötésű könyv fekete ébenfa állványon elhelyezve. Pedig nem az, hanem egy közönséges sárga csillagnak, a Kapellának, vagy kecske-csillagnak a színe. Ebből a fényképből a hozzáértő ember sok csodálatos dolgot tud kiolvasni.

Megmondja nekünk, hogy ez a csillag, mely oly távol van tőlünk, hogy a pacific-gyorsvonat mire odaérne, már csak holt, kihűlt világot találna ama sugárzó nap helyén 342 millió évének leforgása után, már most sem ég azon hévvel, mint más nálaál ifjabb, tűzebb napok. Felületén vagy háromezer foknyi hő uralkodhatik, míg a Szíriusz fehér izzását legalább is tizenötezer foknyi meleg idézi elő. Megmondja továbbá, hogy nincsen csillag, mely jobban hasonlítana minden tekintetben a Naphoz. Lehet mondani, hogy a Marsz, vagy a Venus sokkal jobban különböznék a földtől, mint a Kapella a Naptól, az elérhetetlen messzeség ellenére, a mely ezt a két napvilágot elválasztja.

Az a fénykép, a melyről az imént szólottam, elmondja még azt is, hogy a Kapella felületén igen sok az égő hidrogéngáz, meg hogy a többi ismert elem, mint például a mész, a vas és a többi, nagy részben ott is található. Nem csodálatos dolgok ezek egy oly égitéstről, a mit soha sem láttunk nagyobbak, mint egy kis pontot? Mindez a sötét vonalak által tudható meg, a melyek valameny-

nyien a földi anyagok színeke világos vonalainak felelnek meg.

Még egy titkot árul el nekünk a Kapella fényugára, a melyet a színekélelemző üveghasábjába felbontott.

— A Kapella, mondja az a fecsegő, fényugár, másodpercenként huszonnégyezer méter sebességgel utazik az űrben.

Ez már kissé bővebb magyarázatra szorul, noha egy igen közönséges természeti jelenségen alapul.

Az én olvasóim bizonyára meg tudják különböztetni a pályaudvaron, hogy valamely robogó vonat közeledik-e, vagy távolodik-e, még akkor is, ha oly nagy távolságban van, hogy a mozgását szemmel alig lehet követni. Ez azért van, mert a vonat közeledését, vagy távolodását hallani lehet. A hang tudvalegőleg a levegő rezgése által jő létre. Sok rezgés magasabb hangnak felel meg, kevés rezgés mélyebbnek. Ha valamely hang közeledik hozzánk, akkor a rezgések által előidézett hanghullámok összetörődnak, gyorsabban mozognak, vagyis az eredeti hang magasabbnak fog föltűnni.

Vegyük már most az ellenkező esetet. Az a bizonyos hang, mondjuk a robogó vonat lármája, távolodik tőlünk, ez által a hanghullámok széthúzódnak és az eredeti hang magassága meg fog változni és pedig mélyebb lesz.

Hasonló módon viselkednek a fényhullámok, a mik azonban nem a levegő, hanem az éter rezgése által jönnek létre. Tudjuk, hogy a színekélelemzőben fölbon-

— **Áthelyezés.** A földmívelésügyi min. kir. miniszter Oberhoffer József, zilahi ker. áll. állatorvost Csik-Gyimesre, az ottani belépő állomáshoz, vezetői minőségben, Renne ezéder Lajos budapesti áll. állatorvost pedig Zilahra helyezte át.

— **Református bál.** E. hó 4-én fog megtartatni a városi színház termeiben a református egyház bálja. A kik emlékeznek reá, milyen kedélyes, erkölcsi és anyagi tekintetben sikerdus volt 1896-ban ez a táncmulatság és a kik tudják, mily óriási áldozatokhozott a helybeli evang. egyház roskadozó temploma helyreállítására, azok bizonyára nem fogják magukat visszavonni ez estély sikerének támogatásától. Az egyháznak nagy adósságot kell törlesztenie s ezért a közjótékonyságra apellál. Kérjük, jöjjen el mindenki, a ki csak teheti, egyfelől kedélyes estét szerez magának, másfelől nem csezt mozdít elő.

— **Kinevezés.** A földmívelésügyi min. kir. miniszter a kolozsvári állandó borvizsgáló szakértő bizottságba az 1899-ik évre kinevezett 4—4 tagon kívül újabban még Albach Géza kolozsvári lakost is kinevezte.

— **Eötvös-ünnepély.** A szilágy-somlyói állami felső leányiskola 1899. évi február hó 2-án d. u. 3 órakor, báró Eötvös József halálának évfordulóján emlékünnepet ül, melynek műsora a következő: 1) Megnyitó, tartja Zobel Lipót gondnoksági elnök ur. 2) „Dalnok és király“ Eötvöstől, szavalja Sarkady Vilma. 3) „Gondolatok“ Eötvöstől, bevezeti Czecz Margit, magyarázzák: Vizaknai Zsófia, Merk Erzsike, Schönstein Katalin, Weinreb Fáni, Barra Zsuzsa és Márkovits Eszter. 4) „Bucu“ Eötvöstől, szavalja Ajtai Julia. 5) Emlébeszéd, tartja Városvy Malvin vez. tan. 6) Zárószó, tartja Zobel Lipótné ö. mélt. 7) Hymnus, éneklék az összes tanulók.

— **Tüzeltő-bál.** A szilágy-somlyói önkéntes tüzoltó-egylet saját pénztára javára 1899. évi február hó 12-én, a városi színház helyiségében zártkörű táncszölgalmat rendez. Belépő díj személyenként 1 korona. Kezdeté este 8 órakor.

— **A magyar nyelv miatt.** Megemlékeztünk már lapunkban arról, hogy a helybeli izraelita hitközség közelebb Lang József takarékpénztári igazgatót választotta meg elnökévé nagy lelkesedéssel Brüll Károly eddigi elnök helyett. Természetes, hogy a volt elnök s kéthárom rokona e miatt nagyon elégedetlenkedtek. Ennek a kifolyása volt legközelebb ama erős támadás, melyet a volt elnök az új elnök ellen intézett a legelső hitközségi gyűlés alkalmából a miatt, hogy Lang József elnök a gyűlési jegyzőkönyvet miért vezeti magyar nyelven, s honnan vette e jogot, mikor arra hitközségi határozat nincsen. Lang József elnök erre az interpellációra kijelentette, hogy: „magyarul azért vezeteti a jegyzőkönyvet, mert Magyar-

országon csak egyedül e nyelvnek ismeri el jogosultságát. Magyarul vezeteti a jegyzőkönyvet azért is, mert a hitközség tagjai tudomása szerint mindannyian magyarok. S végül mert a magyar nyelven vezetett jegyzőkönyvekből még unokái is meggyőződhetnek majd arról, hogy mily becsületesen kezeltettek az ő (Lang József) elnöksége alatt a hitközség ügyei, mert nem lehetetlen, hogy az unokák már a magyar nyelven kívül más nyelvet beszélni sem fognak.“ Ez erőlesen, nemes hévvel elmondott hazafias kijelentést a hitközség tagjai szűnni nem akaró éljenzéssel vették tudomásul, Brüll Károly és két társán kívül, a kiknek — úgy látszik nem kell a magyar nyelv. Pedig megtanulhatták ők is, hogy: „nyelvében él a nemzet.“ Az új elnöknek pedig mi azt kívánjuk, hogy csak előre — rendületlenül!

— **Meghívó.** A zilahi önkéntes tüzoltó-egylet 1899. évi február hó 12-én (vasárnap) Zilahon, a Tigris szálloda nagytermében saját pénztára javára tombolával és tüncczel egybekötött álarézoa bált rendez.

— **Rendelet az érettségi bizonyítványról.** A közoktatásügyi miniszter az érettségi bizonyítványok fordításai ügyében rendeletet intézett az ország valamennyi középiskolájához. Megtörtént ugyanis, hogy a bizonyítványoknak megengedett fordításait az eredeti, magyar szövegű bizonyítvány nélkül kézbesítették a tanulóknak. A miniszter most elrendeli, hogy az igazgatók azoknak a tanulóknak, a kik az érettségi bizonyítványt fordításban is kívánják, mind az eredeti bizonyítványt, mind annak a törvényben megengedett fordítását adják ki: és pedig a fordítást az eredeti magyar nyelvű bizonyítványhoz hozzá kell fűzni és az összekötő zsinetet a középiskola pecsétjével le kell pecsételni.

— **Meghívás.** A „Szilágyvármegyei rahsegélyző egylet“ a jövő hó 5-én, d. e. 10 órakor, Zilahon, a kir. törvényszék polgári tanástermében évi rendes közgyűlést tart a következő tárgysorozattal. Elnöki megnyitót. — Titkári jelentés az egylet 1898. évi működéséről. — Számvizsgáló bizottság jelentése az 1898. évi pénztári számadásra vonatkozólag. — Tisztségviselő s igazgató választmányi tagok választása. — Az 1899. évi költségvetésről megállapítás. — Indítványok, melyek az alapszabályok 13. §-ának rendelkezése szerint legalább 3 rappal a közgyűlés előtt az elnöknek adandók át; később vagy éppen a közgyűlés folyamata alatt beadott, vagy tett indítványok — ha csak a közgyűlés azonnali tárgyalásukat ki nem mondja — a legközelebbi közgyűlésre tüzetnek ki.

— **Bábaképezde.** A debreczeni m. kir. bábaképezdeben az 1899-iki nyári tanfolyam folyó évi márczius 1-én kezdődik. A tanfolyam 5 hónapig tart és 20 frt vizsgadíjon kívül, mely előre fizetendő — díjmentes. Felvehető 20 évet betöltött, de 40 évnél még nem idősebb, írni-olvasni tudók. Felvételt az intézet igazgatóságához kell folya-

sem, noha a világ végét ezzel sem vagyunk képesek kikutatni.

Mert ki tagadná oly messzeség létezését, a honnan még egy fényugár sem tud leérni a földre? Az a világ, mely a fényugár hazáján túl létezhetik, már nem a mi világunk; erről soha sem fogunk megtudhatni egy jótát sem.

Az ismertebb csillagok valamennyijéről kimutatták már, az említett módon, hogy nem maradnak vesztég egy helyen, hanem különböző sebességgel utaznak az űrben.

A fehér színű csillagok közül a Regulusz nyolc, a Szpika, meg a Véga csillag tizenhat kilométert tesznek meg minden másodpercben. Legfürgőbb közöttük az Altan, a mely harmincöt kilométert utazik egy másodperc alatt.

A sárga csillagok közül (a mi napunk is ilyen) a Procion nyolc, a Pollux ellenben csak három kilométernyi utat tesz meg, míg a vörös Aldebaran negyvennyolc kilométernyi gyorsasággal utazik pályáján.

Az említett mozgáson kívül azonban a legtöbb csillag még oldalvást is mozog az égen, azaz, hogy jobbra vagy balra, fölfelé, lefelé halad az azurbolton. Ezeket a mozgásokat csak hosszú ideig tartó pontos megfigyelések által ismerhetjük föl; a színekélelemző csak a közeledést vagy távolodást képes föltüntetni,

Igy az Arcturus csillag Vogel szerint egyenes irányban másodpercenként csak valamivel kisebb utat tesz meg, mint a Procion, ellenben rézsut irányban 480.000 méternyi örült sebességgel rohan tova ösmertelen célpont felé.

Noha a színekélelemző kettős vonalak is láthatók; egyesek közeledést mutatnak mások távolodást. Mire magyarázzuk ezt a különös jelenséget? Egész egyszerűen két

modni s a kártyához keresztlevele, erkölcsi, orvosi és esetleg szegénységi bizonyítvány melléklendő. Szegény tanulók ingyen lakást kaphatnak az intézetben, nemkülönben, ha szorgalmasak és jó előmenetelt tanúsítanak: pénzsegélyt is. A kedvezmények elnyerésénél előnyben részesülnek, kik olyan községek előjáróságától ajánlatnak, a melyekben még okleveles bába nincs. — Így a községek értelmes és tanult bába-hoz jutnak s a tanfolyam hallgatására könnyebben kaphatnak tanulót olyan kis helységek is, a melyekben tisztán a bábaság után megélni nehéz s e miatt e foglalkozás megtanulására áldozni senki sem akar. A felvétel iránt a kérvények folyó évi február hó 15-ig adandók be. Debreczen, 1899. január hó 10-én. Dr. Kenézy Gyula, igazgató tanár.

— **A fegyver áldozata.** Lukács Károly usztatói erdőőr f. évi január hó 25-én kétszövéű löfegyverét, mely egy csőre töltve volt, sógora Gróza György házában a konyhában a falra felakasztotta anélkül, hogy a csőből a töltést eltávolította volna. Két nap múlva a házhoz érkezett Gróza György testvéröccse a 23 éves Gróza János, kinek figyelmét magára vonta a konyhában a falon függő fegyver, azt levette, nézegetni kezdte, a fegyver csővét a nyitott ajtó felé tartva. Sörgőnjöje kívül e közben beszélgetett és e pillanatban lépett ki a konyhából egy lapát szeméttel, azonban alig lépett ki az udvarra, a fegyver eldördült és Gróza Györgyné a konyhaajtótól pár lépésnyire a földre rogyott. A lövésre férje az istállóból kiszaladt, meglátva a földön fekvő nejét, hozzá rohanva kérdezte mi baja, mire a kérdezett csupán annyit felelt „már nincs semmi“ s meghalt. A töltés a bal lapoczkája alatt hatolt be és a szív fölött furódott keresztül.

— **Az express küldemények.** Az express küldemények postadíja a rendes viteldíjon kívül — melytől a portómentes hatóságok sem mentek — esomagonként 25 kr., azonkívül pedig minden fajta küldemény 15 kr. A rendeltetési postahivatal székhelyén kívül lakó felek és portómentes hatóságok eme díjak levonásán kívül a távolsághoz képest kilométer pénz alapján pótdíjat is fizetnek. Ha a kézbesítő külterületben lakó címzett az express pótdíj fizetését, egy esetben megtagadja, büntetésként többé semmiféle küldemény nem kézbesítették részére expressként. — A közönség figyelmébe. Ajánlatos minden fajta postai küldeményre felírni a feladó saját nevét és lakását, esetleg stampigliját rányomni, hogy a küldemény nem kézbesíthető esetén neki visszajuttassék. A küldeményekre mást mint a címre, a kezelésre és a kézbesítésre vonatkozó adatot, vagy megjegyzést írni nem szabad.

— **A böszörményi vésznapok.** A Magyarország írja, hogy Hajdu-Böszörmény városa f. hó 21-én izgalmas reggelre virradt. Ágyulövések dőreje rázkódtatta meg a levegőt, az emberek ijedten rohantak az utcára.

nappal van dolgunk, a mik egymás körül keringenek. A messzelátó is fölfedezett már ilyeneket, de ezeknek a száma fölülte csekély azoknak a számához képest, a miknek létezéséről a szinképelemző tudósít bennünket.

Hány világ létezhetik a nagy minden-ségben, a melyeknek egén két vagy több nap ragyog! Néha a színük sem egyezik, az egyik nap sárga, a másik kék vagy zöld, sőt rózsaszínű és fehér nap is alkot kettős csillagot. A legtöbb kettős csillagot azonban csak a szinképelemző tudja elválasztani.

A kocsis béta nevű csillag is ilyen kettős nap. Másodpercenkénti huszonöt kilométernyi sebességgel rohan ez a két nap felénk. Együttvéve ötszörte súlyosabbak a mi napunknál, 1.600.000-szerre súlyosabbak a földnél. Egy mást négy nap alatt kerülük meg s e végből minden másodpercben vagy százezer méternyi utat tesznek meg A távolság közöttük csak tizenkét millió kilométer, a mi aránylag nem sok. Hogy ezt a csillagot, mint kettős csillagot, láthassuk is, egy huszon-négy méter átmérőjű üveglencsére volna szükség egy hosszú csőnek a végén, holott a világ eddig leghatalmasabb messzelátójának üveglencséje csak egy méter átmérőjű.

Es ime, egy kis üveghasáb segítségével mi mindent tudhattunk meg erről a piciny, távoli fénypontról! Bizony, az emberiség ugyancsak büszke lehet a tizenkilencedik század tudományos vívmányaira.

Hoffmann Ottó.

Némelyek azt gondolták, hogy az országgyűlési pártok közt kitört a béke, mások árvízről tartottak, bár a közelben tiz mért-földnyire nincs folyóvíz. Időbe került, míg a nagypiaczen mozsarakat puffogató legények bevallották, hogy őket Aranyossy, az új színház direktora fogadta fel s annak a puskaporát fogyasztják. Aranyossy viszont kijelentette, hogy ő színpalokat is küldözget szét, de a böszörményiek arra még nem mentek színházba. Most tehát ágyuztat; ettől többet vár. S e számítás beüjt — este zsufolásig tele volt a színház. Levelezőnk, ki ezt megírta, méltatlankodva kérdi, vajjon szabad-e ilyen eszközökhöz folyamodnia egy vidéki direktornak? Megnyugtatóra szól-gáljon, hogy a 60-as évek elején Molnár György, a budai dunaparti színpad igazgatója mindennap ágyuztatott, sőt Temesváry Lajos még 1876-ban is ágyuzóval harangozta össze a Horvát-kerti színpad megnyitó előadására a közönséget. Este Budavár 49-iki bevételeit adták, s nagyobb hatás kedvéért az utolsó felvonás végén a színpad hátulja hirtelen megnyílt, a Gellérthegy a czitadellával együtt belátszott a nézőtérre, görög tüzek gyultak ki, szörnyű ropogás hallatszott s a közönség a színészekkel együtt énekelte a Hazádnak rendületlenül. Ha 22 év előtt ilyenek eshetek egy fővárosi színházban, Hajdu-Böszörmény is kibírja az Aranyossy direktorságát.

— **A gyógyszeresek árai.** Mig a közönség körében általános az a vélemény, hogy a patika drága, addig a gyógyszeresek amiatt sopánkodnak, hogy évről-évre leszállítják az orvosszerek árait. Tény az, hogy ma már nincs annyira oka a nagyközönségnek a panaszra, mint 50 év előtt; kitűnik ez abból a táblázati összeállításból, a melyet egyik német gyógyszerész az 50 év óta forgalomba hozott gyógyszerekből állított össze. A manapság nagy használatnak örvendő karbolsav kilója 1863-ban 34 forint volt, ma 1 frt 10 kr. Az általános ismert antifebrin ára forgalomba hozatala óta (1887) felére, az antipyriné 72 frtról 50 frtra szállott alá, a cseszavas chinin kilogrammára 1855-ben 300 forint volt, ma 16 forint, a chloroform kilója 1851-ben 20 frtba került, ma 1 frt 90 krba. A ma igen elterjedt kitűnő köhögéscsillapító codeint 1860-ban kilogrammonként 2393 frttal fizették, ma 280 forinttal. A glicerint kilójának ára 1856-ban 10 forint volt, ma 80 krajczár. A morphin kilója 1848-ban 210 forint volt, ma 94 forint. Ezekből látható, hogy a gyógyszerek ára 50 év óta lényegesen csökkent, mindazonáltal még sokáig élni fog a nép ajkán az a mondás: drága mint a patika.

— **Miért szűnnek meg a lapok?** A fényes programokkal megindult lapok azért szűnnek meg oly hamar, mert nem viselik szívükön előfizetőik érdekeit. Nem lehet azonban csodálni, hogy a „Biztosítási és Közgazdasági Lapok“ rövid idő alatt tizezer előfizetőre tett szert, mert e lap minden előfizetője 8000 koronára van biztosítva a Nemzetközi baleset biztosító r társaságnál (Adria bizt. társ. által alapítva). Aki csak negyedévre fizet is elő, megkapja a nevére kiállított nyolczezer koronáról szóló kötvényt. E kitűnő szaklap előfizetési ára: 1 évre 10 forint, fél-évre 5 frt, negyedévre 2 frt 55 kr., mely a laphoz, Budapest, Aradi-utca 40. küldendő.

— **A bélyeg.** A múlt év végén a közgazgatási bíróság újból kimondta, hogy ama kérvényekre, amiket a magyar államvasutakhoz kedvezményes jegyek elnyerése céljából benyújtottak, nem kell ötven krajczáros bélyeget tenni. A közigazgatási bíróság azonban ezúttal is hiába „döntött“, mert a vasut még mindig ragaszkodik a megszokott bélyeghez. De ragaszkodik a pénzügyminiszter is, amiből azután baj lesz. A szegedi üzletvezetőség ebben a zavart állapotban nem tudta magát tájékoztatni a kérdéssel fordult a miniszterhez, hogy a bélyeg nélkül beérkezett kérvényeket elintézzé, vagy ne? A válasz, ami sürgöny útján érkezett, ez egy szóból állott: „nem“. Most tehát a dolog úgy áll, hogy a magyar államvasutak üzletvezetősége a bélyegtelen kérvényeket nem leletezi ugyan meg, de nem intézi el. A közigazgatási bíróság ily körülmények között azután felül sem bírálhatja az ügyet s a bélyeghez nem ragaszkodó feleknek nem adhat igazat, ami — ha tovább is így tart — szépen beleillik a mai állapotba.

— **Ragályos betegségek.** Folyó év január 29-iki állapotnak megfelelőleg a „Földművelési Értécsítő“ben az állategészségügyi kimutatás Szilágyvármegyéről következő hivatalos adatokat közli: Ragadós száj- és körömfájás: Ér-Mindszent 2 u. — Himlő: Bogdánháza 4 udv., összesen 1 község 4 udv. — Rühkór: A. Várca 1 udv., Moesolya 1 u., összesen

2 község 2 udvar. — Sertésvész: Bábeza 1 udv., Bogdánd 3 u., Mosóbánya 1 u., Percsén 1 u., Zsibó 1 udv., összesen 5 község.

— **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendeltetnek, — fekete, fehér és színes, — a legdivatosabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabér és vámmentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordultával küldenek, HENNEBERG G. selyemgyárai (cs. és k. udvari szállító) ZÜRICHBEN. — Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbélyeg ragasztandó.

Irodalom.

— **Új állandó rovatot** nyitott most a „Képes Családi Lapok“ illusztrált szépirodalmi hetilap, a „Színház és Művészet“ rovatát, mely a Budapesti előadott új színdarabok meséit terjedelmesen hozván azzal kritikailag is foglalkozik, megemlékszik a lefolyt hangversenyekről, szóval hű tükröt nyújtja az elmúlt hét művészi történetének, úgy hogy ezáltal olvasói minden téren tájékozódhatnak. Ep ezért nem győztük eléggé ajánlani a „Képes Családi Lapok“-at olvasóinknak, melyek regényekben, humoros-kekben, költeményekben, illusztrációkban annyit nyújtanak, mint egy hasonló genreű lap sem s előfizetése mégis egy évre 6 frt, fél-évre 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr. — Tehát a legolcsóbb szépirodalmi lap! — Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, V., Vadasz-utca 14. szám.

— **A „Zenélő Magyarország“** zongora és hegedű zenemű folyóirat február 1 sei 3-ik füzeté érdekes tartalommal jelent meg. Tartalmazza ezen füzet: I. Ivámfy I. „Árad a tó, jön egy hajó“, II. „Zizeg a nád szorított hozzád“ 2 új balatoni nótát. III. Wagner Richard „Bolygó hollandi“ operájának „Rokka-dal“-át zongorára. IV. Major I. Gyula „Szeretlek — Ieh hebe dich“ műdalát. Minden füzeté ily gazdag tartalommal jelenik meg e közkezdelt zene-folyóiratnak. Egy-egy füzet mindenkor 10 oldalra a legzebb s legikerültebb divatos zeneújdonosságokat hozza, negyedéven 6 füzet 60 oldal zeneművet ad 1 frt előfizetésért. Előfizethetni az újévkor meginduló VI. évfolyamra csak a „Zenélő Magyarország“ (Klökner Ede) zenemű kiadóhivatalában Budapest, VI., Csengery-utca 62/a, honnan megismerésre mutatványszámot ingyen és bérmentve küldenek.

— **A zsidó nép története.** A zsidó nép politikai és társadalmi története, — az irodalmi és művészeti fejlődéssel szorosan összeolvastva — jelenik meg most a magyar irodalomban. E nagyatermett nép hőditásait, királyválasztásait a legpontosabban beszéli el egy kis füzet, könnyen olvasható, szép nyelven, tartalmasan, egyúttal művészi illusztrációk kíséretében. Dávid királyról és Salamonról mond el érdekes, bizalmas részleteket. A hős, a nagyhírű Dávidról ki a lázadó ammonitát közül „némelyeket fűrésszel fűrészelték, némelyeket vasborona alá, némelyeket fejsze alá vetteti, másokat mézkemenczébe hánnyatta“, (2. Sám. 12. 31.) — E kis füzet a „Nagy Képes Világtörténet“ 10-ik füzeté, a legjelesebb orientalista,

Maspero Gaston világhírű műve után készült. — Egy füzet ára 30 kr. Kapható minden hazai könyvkereskedésben.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓTULAJDONOS:

BÖLÖNI SÁNDOR.

Hirdetések.

Építkezési hirdetmény.

A szilágy-somlyói eszmadia ipartársulat elhatározta, hogy a piacon levő

áruosarnokát átalakíttatja

és a mellette levő két kis

bolthelyiséget újból építteti.

Ezen építkezések keresztülvitelére szakképzett vállalkozók ajánlataikat 1899. évi február hó 20-ik napjáig alulírottához beadhatják, — hol a tervrajzok és költségvetések is megtekinthetők.

Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szilágy-Somlyó, 1899. évi február hó 1-én.

Id. Nagy Ferencz,

1-1 ipartársulati elnök.

Amerikai zsebórák.

Jótállással, hogy a nickel színét nem változtatja, szerkezete pontosabb és jobb, mint a legdrágábbaké.

Ára darabonként 3 forint. Jótállás mellett, míg a készlet tart, hozzá ezüstös óralánc 60 krajczár.

Önberetváló készülék.

Fox, valódi solingeni gyártmány, sok kiállításán kitüntette, gyakorlás nem kell. Megvágás kizárva. Tiszta és fényelmes munka. Bőrbetegségtől megment. Tartós és pénzmegtakarító.

Darabja 3 forint. A penge *** csillagos acézból és a többi részei alpacából vannak. Egy külön penge hozzá 1 forint. Megrendelhető:

POLLÁK SÁNDOR

főbizományosnál

BUDAPEST, V. ker. Kálmán-utca 17.

Gyűjtöknék 5 drb. után egy ingyen küldetik.

17-26

1896. Első díjjal kitüntetve 1896.

HUSZTY ZOLTÁN és FIVÉRE

fényképészeti üvegterme

Szilágy-Somlyón, a Jolbej Kristóf telkén.

Elvállalnak bármely fényképészeti munkát, ugymint: családi, testületi s egyéb csoport, — épület levételeket, régi képek másolatát stb., a legkisebb alaktól egész életnagyságig tiszta, természetihű kivitelben.

Legközelebb felvételek eszközöltetnek:

február hó 12. és 13-ik napjain, azaz vasárnap és hétfőn, boros vagy esős időben is a legjobb sikerrel! 1—

A műterem fűtve van!

Kitüntette szakkiállításán!

Pályázati hirdetmény.

Szilágyvármegye, sz.-somlyói főszolgabírói járásban levő Zovány és Ipp községekből Zovány székhellyel alakított körjegyzőségben a körjegyzői állás nyugdíjazás folytán üresedésbe jövén, arra ezennel pályázatot hirdetek.

A körjegyző javadalmazása:

- 1) Fizetés 400 frt.
- 2) Irodai átalány 24 frt.
- 3) Fuvar átalány 30 frt.
- 4) Napdíj átalány 40 frt.
- 5) Adószedési átalány 25 frt.
- 6) Ippról a beszédett adók után 1%.
- 7) Természetben kiszolgáltatandó hat (6) hosszú öl tűzifa.
- 8) Természetben adandó lakás.
- 9) Nétalan állami anyakönyvvezetővé leendő kineveztetése esetén tiszteletdíj 80 frt.
- 10) A vmegyei szabályrendeletben magán munkálatok teljesítéséért megállapított díjazás.

Felhívom ennél fogva a pályázni ohajtókat, hogy az 1883. évi I. t.-cz. 6. §-a szerint előírt képesítést igazoló s külön szolgálati bizonyítvánnyal is felszerelt kérvényeiket folyó évi február hó 10-ig hozzám annyival inkább adják be, mivel a később érkezetteket figyelembe venni nem fogom.

A választás napjára nézve később fogok intézkedni.

Járási főszolgabíró.

Sz.-Somlyón, 1899. január 13-án.

Nagy Gyula,

3—3 főszolgabíró.

Fontos ujtás

vidéki butorvásárlóknak Budapest 1873. óta fennálló

JELINEK B. A. és Fia

butor-raktára

Budapest, VII., Kerepesi-ut 8. szám,

(földszinti helyiségek, szemben az „Otthon” kávéházal, azon kiválóan előnyös berendezést alkalmazta, hogy nagyobb beutórozásoknál az árut a legújabb szab. butorkocsikban a legtávolabb eső helyre és hához szállítja és szakértő emberek által a butorok felszállítását és azok elrendezését eszközölte, mialtal a csomagolás fölöslegessé válik és a butorok rongálása ki van zárva. Legnagyobb raktár mindennemű

BUTORBÓL

a leggyorsabbtól a legfinomabb kiállításig Házi gyártmány, legszolidabb munka, rendkívüli olcsó szabott ár.

9590—1898. tkvi szám.

Hirdetmény.

Récsé község telekkönyve birtokszabályozás következtében átalakított és ezzel egyidejűleg azokra az ingatlanokra nézve, a melyekre az 1886. XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseket is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. 15. t.-cz. 15. §-a pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886.

Ez azzal a felhívással tetetik közzé:

1) Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 15. és 17. §-ai alapján, ide értve a §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cz. 15. §-a pontjában foglalt kiegészítéseket is, valamint az 1889. XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891. 15. t.-cz. 15. §-a pontja alapján eszközölt bejegyzések, vagy az 1886.

XXIX. t.-cz. 22. §-a alapján történt törölések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törölési keresetüket hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 25-ik napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyújtásuk be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törölési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat.

2) Hogy mindazok, kik az 1886. évi XXIX. t.-cz. 16. és 18. §-ának eseteiben, ide értve az utóbbi §-nak az 1889. évi XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is, a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június 25. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog.

3) Hogy mindazok, a kik a telekkönyvi átalakítás tárgyában tett intézkedések által, nemkülönben azok, akik az 1. és 2) pontban körülírt eseteken kívül az 1892. XXIX. t.-cz. szerinti eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat, bármely irányban sértve vélik, ide értve azokat is, a kik a tulajdon arányának az 1889. XXXVIII. t.-cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásaikat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1899. évi június hó 25. napjáig bezárólag nyújtásuk be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után az átalakításkor közbejött téves bevezetésekből bárminemű igényeiket jóhiszemű harmadik személyek irányában többé nem érvényesíthetik, az említett bejegyzéseket pedig csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azokat a feleket, a kik a hitelesítő bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság. Sz.-Somlyó, 1898. december 30-án.

DONOVÁK SÁNDOR,

3—3 kir. albiró.

INGYEN szederfa csemete.

A földmívelésügyi m. kir. ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa csemetét. — Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajóállomás pontosan bejelendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katasztrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sövény alakításnál egy fojó méterre 3 drb, egy folyó öltre 6 drb csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsék be.

A földmívelésügyi m. kir. miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége

Szegzárdon, Tolnamegye. 2—3

8226—898. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

A Középszolnokmegye zilahi takarékpénztár végrehajtónak Posán Juon magyar-keczeni lakos végrehajtást szenvedő olteni végrehajtási ügyében a birói árverés

95 frt tőke, ennek 1897. évi január hó 16. napjától járó 6% kamatai, 3 frt kr. óvási, 1/3% váltódíj, 12 frt 75 kr. perbeli, 11 frt 86 kr. végrehajtási, 13 frt 35 kr. árverésérei s a további költségek erejéig ezennel elrendeltetik, határnapul 1899. évi február hó 21-ik napjának d. e. 9 órai megkezdéssel a zilahi kir. törvényszék területén fekvő Magyar-Keczel községhez tartozó, az árverési feltételek pedig a következőkben állapítottak meg.

1. A mikor is elárvereztetnek szükség esetére a kikiáltási árón alul is.

Végrehajtást szenvedő Posán Juon és tulajdonos társai, Posán Ileáne, Posán Mária, Posán Anyieza és Posán János nevén a m.-keczeni 147 szíjtkvben foglalt ingatlanok közül,

a) Posán Juonnak az A. I. alatti 199., 227., 358., 425., 584., 738., 973., 1015., 1152., 1294., 1371., 1392., 1494., 1535., 1674., 1736., 1819., 1885., 1943., 2030., 2057., 2132., 2236., 2342., 2354., 2468., 2628., 631/b., 2560/b. hrszámu ingatlanokból és tartozékainból 1/3 rész illetménye 514 frt kikiáltási árban,

b) az 505. hr. számu szőlő a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben 20 frt kikiáltási árban,

c) az 518/b. hrsz. szőlő egészben 90 frt kikiáltási árban,

d) az 539. hrsz. szőlő ugyanazon alapon egészben 10 frt kikiáltási árban,

2) Árverelni szándékozók kivétel nélkül tartoznak a kikiáltási ár tizszázötödét készpénzben, vagy óvadékképes érték-papírban a bírósági kiküldött kezéhez bántatpénzül előre letenni, avagy az annak előzetes letétbe helyezéséről nyert elismervényt átadni.

II. Árverési feltételek:

I. Legtöbbet ígérő köteles a vételár egyharmadát a leütéstől számítandó 15 nap alatt, másik egyharmadát 30 nap alatt, harmadik egyharmadát, melybe a bántatpénz is beszámítandó 45 nap alatt, mindenkor 5% kamattal a sz.-somlyói kir. adó mint letét-hivatalnál a 39,425—881. I. M. sz. letétkezelési szabályrendelet szerinti eljárással befizetni.

II. Tartozik vevő az árveréstől kezdve a birtokkal járó minden közterhet viselni s a vételtárgya után kiszabandó kincstári illetéket fizetni.

A többi árverési feltételek ezen bíróság tkvi hivatalában és Magyar-Keczel község-házánál a hivatalos órák alatt megtekintethetők.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság Sz.-Somlyó, 1898. december 10 én.

DONOVÁK SÁNDOR,
kir. albiró.

Egy nyolcz lóerejű Ránzon-féle kazán, 2 pár 36 czoos lisztelő kövel, és olajszerkezettel ellátott

MALOM,

közvetlen mellette egy jó kut, megfelelő jó vízzel, olcsó tűzifa, családi viszonyok miatt örök áron eladó, avagy szakképzett társ kerestetik.

Hatzel Flórián,

2—3 tulajdonos Kárásztelken.

HIRDETMEY.

Kárásztelkek község tulajdonához tartozó „Hidegkuti 67. kat. hold legelő” kitérő itató kuttal ellátva, 1899. évi február hó 26-án, d. u. 3 órakor a község-házánál 3 évre haszonbérbe fog kiadatni.

Kárásztelkek, 1899. január hó 22-én.

Hatzel Flórián,

2—3 főbíró.

Kwizda féle Korneuburgi marha tapper

Veterin-diätikus szer lovak és szarvasmarhák, juhok számára 45 év óta használatban a legtöbb istállóban, étvágytalanság, rosz emésztés eseteinél, a tejszaporítását és javítását, valamint a tehén tejleadó képességét előmozdítja. Ára egy egész doboznak 70 kr., egy fél doboz 35 kr. Valódi minőségben csakis a fenti védjeggyel kapható minden gyógyszerárban és drogistaknál.

Főraktár:
Kwizda János Ferencznél,
cs és kir. osztr. magy., román királyi és bolgár fejedelmi udv. szállító. Kerületi gyógyszerész Korneuburgban, Bécs mellett.

Eladó tölgyfa.

Az építés alatt álló Szilágy-Somlyó—margittai vasutvonal közelében a Márkaszéki Rézerdőn harmincz hold erdőm, részben épület- és vasuti talpfának alkalmas

TÖLGYFA ÁLLOMÁNYA

E L A D Ó.

Bölöni Sándor

ügyvéd
Szilágy-Somlyón.